

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

ŠEIMOS STRUKTŪROS IR PAAUGLIŲ BANDYMO ŽUDYTIS SĄSAJŲ TYRIMAS

Darbo autorės. Margarita KUBILEVIČIŪTĖ, V kursas; Severija SKABEIKAITĖ, V kursas.

Darbo vadovas. Lekt. Rokas ŠAMBARAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika, Prof. dr. Sigita LESINSKIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Darbo tikslas. Nustatyti ir įvertinti Kaišiadorių bei Skuodo mokyklų 7–10 klasių moksleivių šeimos struktūros bei minčių apie savižudybes ir bandymų žudytis ryšį.

Darbo metodika. Vykdamas anoniminę apklausą raštu, buvo surinkti duomenys iš Kaišiadorių ir Skuodo rajono mokyklų. Tyrimas vykdytas 2023 m. spalio – gruodžio mėnesiais. Buvo apklausti 7–10 klasių mokiniai. Anketa sudarė klausimai apie vaikų demografinius duomenis (lytis, amžius, klasė), klausimai apie šeimos struktūrą (atsakymai sugrupuoti į gyvenusius su dviem tėvais – abiejais biologiniais arba biologine mama/tėčiu ir patėviu/pamote, gyvenusius su vienu iš tėvų ir į gyvenusius su kitais asmenimis – globėjais, močiutėmis, seneliais, vyresniais broliais ar seserimis) ir klausimai apie savižudišką elgesį (ar kada nors yra galvoję apie savižudybę ir ar kada nors yra bandę žudytis). Duomenų analizei naudotos Microsoft Excel ir R–Commander programos. Statistiškai reikšmingi rezultatai vertinti, kai p reikšmė $<0,05$.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 877 mokiniai. 415 (47,9 proc.) atsakiusiųjų buvo mergaitės, 409 (47,2 proc.) – berniukai, 42 (4,9 proc.) nurodė kitą lytį. Septintos klasės moksleivių buvo 126 (15,3 proc.), aštuntos – 240 (29,1 proc.), devintos – 247 (29,9 proc.) ir dešimos – 212 (25,7 proc.). Respondentų amžiaus vidurkis $14,64 \pm 1,07$ metai. 643 (74,7 proc.) apklaustųjų nurodė, jog gyvena su dviejais tėvais, 89 (10,3 proc.) – su vienu iš tėvų ir 129 (15 proc.) – su kitais asmenimis. Į klausimą, ar kada nors yra rimtai galvoję apie savižudybę 550 (63,8% proc. atsakė neigiamai, 166 (19,3 proc.) teigė rimtai apie savižudybę galvoję kartą, 146 (16,9 proc.) – daugiau nei kartą. 758 (88 proc.) respondentai teigė nebandę žudytis, 59 (6,9 proc.) – bandė kartą, 44 (5,1 proc.) bandė daugiau nei vieną kartą. Iš gyvenusių su dviem tėvais, apie savižudybę negalvojo 407 (64,2 proc.), kartą galvojo 122 (19,2 proc.), o daugiau nei kartą – 105 (16,6 proc.). Tarp gyvenusių su vienu iš tėvų niekada apie savižudybę negalvojo 57 (64,1 proc.), kartą galvojo 18 (20,2 proc.), daugiau nei kartą taip pat 14 (15,7 proc.) respondentų. Tuo tarpu 76 (58,0 proc.) respondentai gyvenę su kitais asmenimis nurodė negalvoję apie savižudybę, 23 (17,6 prpc.) galvojo kartą, 27 (20,6 proc.) – daugiau nei kartą ($p=0,748$). Iš gyvenusių su dviem tėvais, 566 (89,7 proc.) nėra bandę žudytis, 38 (6,0 proc.) bandė žudytis kartą ir 27 (4,3 proc.) daugiau nei kartą. Tuo tarpu su vienu tėvu gyvenę 75 (84,3 proc.) nebandė žudytis, vieną kartą bandė 9 (10,1 proc.), daugiau – 5 (5,6 proc.),

o iš gyvenusių su kitais giminaičiais nebandė 105 (82 proc.), kartą bandė 11 (8,6 proc.), o daugiau nei kartą žudyti bandė 12 (9,4 proc.) ($p=0,066$).

Išvados. Daugiau nei trečdalis respondentų bent kartą yra rimtai galvoję apie savižudybę, o apie aštuntadalis visų apklaustųjų yra bent kartą bandę žudyti. Daugiau nei trečdalis gyvenusių su dviem tėvais galvoja apie savižudybę ir apie dešimtadalis bandė žudyti nors kartą. Daugiau nei trečdalis gyvenusių su vienu iš tėvų yra galvoję apie savižudybę ir apie septindalis bandė žudyti nors kartą. Tarp su kitais asmenimis gyvenusių paauglių daugiau nei trečdalis galvoja apie savižudybę ir beveik penktadalis bandė žudyti. Statistiškai reikšmingas ryšys tarp šeimos struktūros bei minčių apie savižudybę ir bandymų žudyti nenustatytas.

Raktažodžiai. Bandymai žudyti; globėjai; paaugliai; psichosocialiniai veiksniai; tėvai; skyrybos.